

Αναστοχαστική Έκθεση

MARIA ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Oct 30, 2024 at 12:46 PM

Version 1

Produced with Scholar

Όνοματεπώνυμο: Καλογεροπούλου Μαρία-Σπυριδούλα

AM: U224N0725

Χειμερινό Εξάμηνο 2024

Ακροατήριο: 2

Δομή: Μικτός Ξενώνας Φιλοξενίας Ασυνόδευτων παιδιών με μέσο όρο ηλικίας 6 έως 13 ετών, «Little Pugad». The Home Project

Εισαγωγή: α) αναστοχαστική Έκθεση πρώτου μήνα πρακτικής άσκησης έπειτα από 20 ώρες παρατήρησης στον χώρο της δομής, β) εφαρμογή συστήματος DIEP και SWOT, γ) συμπέρασμα.

Κυρίως μέρος

1. Περιγραφή

Η επικοινωνία μου με τον Ξενώνα «Little Pugad», ενός από τους 13 Ξενώνες του The Home Project, ξεκίνησε άριστα ήδη από την πρώτη τηλεφωνική και, έπειτα, διαδικτυακή επικοινωνία. Στις 10 Οκτωβρίου επισκέφτηκα για πρώτη φορά τον Ξενώνα στη Δάφνη, γνώρισα τον συντονιστή και τα άλλα μέλη της ομάδας καθώς και κάποιους εθελοντές και ασκούμενους. Μου εξήγησαν τον τρόπο λειτουργίας του Ξενώνα (το οποίο στηρίζεται στο μοντέλο Παιδικής Προστασίας με τους εξής τέσσερις πυλώνες: Ψυχική Υγεία, Εκπαίδευση, Νομική Υποστήριξη, Δεξιότητες & Κοινωνικοποίηση), τον στόχο του, τους κανόνες του. Αντίστοιχα, παρουσίασα κι εγώ εν συντομία το πρόγραμμα, τις απαιτήσεις και τους κανόνες της πρακτικής μου άσκησης ώστε να βρούμε κοινή πορεία πλεύσης. Στη συνέχεια, μου μίλησαν για τα παιδιά που φιλοξενούνται αυτόν τον καιρό και, έπειτα, περιηγήθηκα στους χώρους του σπιτιού. Μετά από λίγη ώρα προσωπικής εξοικείωσης με τον χώρο γνώρισα τον εκπαιδευτικό του Ξενώνα και μου εξήγησε τον τρόπο που δουλεύει με τα παιδιά. Επίσης, μου εξήγησαν τι σημαίνει ο όρος Ασυνόδευτος Ανήλικος (σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Ξενώνα και το άρθρο 2 περ. ι του ν. 4636/2019, Α' 169) και πώς καταλήγουν τα παιδιά σε Ξενώνα. Τρεις, λοιπόν, υπάρχουν κατηγορίες παιδιών: α) παιδιά που έχουν απομακρυνθεί από την οικογένειά τους με εντολή της Πρόνοιας, β) παιδιά που έχουν εγκαταλειφθεί στην Ελλάδα από γονείς που έφυγαν για Ευρώπη, γ) παιδιά που για κάποιον λόγο δηλώνονται ασυνόδευτα και από τα κέντρα υποδοχής πχ. Σάμος στέλνονται σε Ξενώνες ανά την Ελλάδα.

Από τη δεύτερη επίσκεψη και μετά άρχισα να γνωρίζω τα παιδιά. Έτρωγα μαζί τους, τα συνόδευα στην παιδική χαρά, τα βοηθούσα στην μελέτη, τους έκανα παρέα, τα άκουγα, τα βοηθούσα με όποιο τρόπο εκείνα ήθελαν και ένιωθαν άνετα. Μπορώ να πω ότι με δέχτηκαν αμέσως και με φιλική διάθεση. Παρατήρησα ότι με όλα τα μέλη του Ξενώνα έχουν καλή σχέση και λειτουργούν σαν μια μεγάλη διευρυμένη οικογένεια. Ωστόσο, τα παιδιά επικοινωνούν και με τους γονείς τους. Αν και πολλές φορές αυτό έχει αρνητικές επιπτώσεις στην ψυχολογία τους εντείνοντας φαινόμενα άγχους, μοναξιάς, προσμονής, εγκατάλειψης κοκ.

Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στο εκπαιδευτικό κομμάτι με ενημέρωσαν για την Νέα Νομοθεσία που επιβάλλει τα μαθήματα ελληνομάθειας αλλά και για τις σημαντικές συνεργασίες που έχουν καταφέρει να συνάψουν όπως: α) υποτροφίες πλήρους φοίτησης στο ACS Athens, β) πρόγραμμα "Youth to Youth" στο ACS Athens, γ) υποτροφίες πλήρους φοίτησης στο Κολλέγιο Αθηνών, δ) πρόγραμμα "School Project" στο Κολλέγιο Αθηνών, ε) Σχολή Μωραΐτη. Εκτός από την ενημέρωση πάνω σε πρακτικά ζητήματα του Ξενώνα, χρήσιμη ήταν και η ενημέρωση όσον αφορά στο θεωρητικό πλαίσιο/στοχοθεσία/όραμα/κουλτούρα αυτού του project.

Επιπλέον, όπως μου περιέγραψαν αλλά όπως κι εγώ συνειδητοποίησα με τον καιρό, στόχος είναι η δημιουργία ενός περιβάλλοντος που να θυμίζει όσο το δυνατόν περισσότερο ένα κανονικό σπίτι όπου τα παιδιά θα λάβουν ένα ολιστικό

δίκτυο υπηρεσιών παιδικής προστασίας όπως τροφή, υλική υποστήριξη, ιατρική περίθαλψη, κοινωνική, νομική, ψυχολογική στήριξη καθώς και άμεση πρόσβαση στην εκπαίδευση. Στόχος κάθε ξενώνα είναι να καταφέρει να γίνει ένα θεραπευτικό περιβάλλον όπου τα παιδιά θα λαμβάνουν τη φροντίδα και την υποστήριξη που χρειάζονται για να κερδίσουν την παιδική ηλικία που έχασαν καθώς και τα απαραίτητα εργαλεία και ευκαιρίες για ένα καλύτερο μέλλον. Στόχος η παιδική προστασία με απώτερο στόχο την κοινωνική ένταξη. Και όπως χαρακτηριστικά μου είπε ο συντονιστής του ξενώνα «...αν τα παιδιά έχουν σκοπό να μείνουν μόνιμα στην Ελλάδα προσπαθούμε να τα στείλουμε σε ιδιωτικό σχολείο για να εξασφαλίσουμε ένα όσο το δυνατόν καλύτερο εκπαιδευτικό μέλλον». «...είναι σημαντικό έστω και δυο βδομάδες να μείνουν στον ξενώνα να μπου στη σχολική κουλούρα». «... δεν θέλουμε αυτές οι δυο βδομάδες να είναι μαύρη τρύπα στη ζωή τους».

Καθώς παρατηρούσα την καθημερινότητα του ξενώνα σκεφτόμουν παράλληλα πώς θα μπορούσα εγώ να βοηθήσω μέσω του σχεδιασμού που θα κληθώ να εφαρμόσω σε λίγο καιρό. Κάποια σημεία απαιτούν διαφοροποιημένη διδακτική παρέμβαση και άλλα διαπολιτισμική διαμεσολάβηση. Πχ. Παιδί με αυτισμό. Δεν γνωρίζει ελληνικά, αγγλικά. Παιδί με ιδιαίτερη συμπεριφορά. Παιδί με άγχος αποχωρισμού από το μεγαλύτερο αδερφάκι. Παιδί νέο στη δομή που προκαλεί συμμετέχει σε τσακωμούς.

2. Ερμηνεία

Το μεταναστευτικό ζήτημα είναι πολύ πιο σοβαρό και επίκαιρο απ' ό τι ο μέσος άνθρωπος μπορεί να συνειδητοποιήσει εξαιτίας πολλών παραγόντων όπως η άρνηση της πραγματικότητας και ειδικά της άσχημης, ο εγωκεντρισμός, το προσωπικό αίσθημα επιβίωσης, τα συμφέροντα (οικονομικά, πολιτικά κοκ), η έλλειψη γνώσης, η αδιαφορία, η ελλιπής και διαστρεβλωμένη ενημέρωση, η έλλειψη ενσυναίσθησης. Πιο συγκεκριμένα, έχοντας ολοκληρώσει σχεδόν ένα μήνα και αρκετές ώρες στον ξενώνα άρχισα να συνειδητοποιώ, βασικά, να γνωρίζω από κοντά, πόσο μη αυτονόητα είναι κάποια πράγματα. Σπίτι, ασφάλεια, φαγητό, ρούχα, οικογένεια, εκπαίδευση, δηλαδή αγαθά απαραίτητα για όλους τους ανθρώπους αλλά όχι αυτονόητα. Γνώρισα παιδιά με εξαιρετικές ικανότητες στην εκπαίδευση, παιδιά που στα οχτώ τους χρόνια εκτός από την μητρική τους γνωρίζουν δύο ακόμα γλώσσες, και ταυτόχρονα λαμβάνουν εκπαίδευση σε μια γλώσσα τελείως διαφορετική από τη δική τους και όμως ανταποκρίνονται. Είδα από κοντά πόσο μακροχρόνια μπορεί να είναι μια διαδικασία επανένωσης παιδιού και οικογένειας εξαιτίας γραφειοκρατίας ή πολιτικών συμφερόντων όσον αφορά στην παραχώρηση ασύλου κοκ. Κατάλαβα πόσο δύσκολη είναι η φροντίδα, η συνύπαρξη και η διαχείριση δεκατεσσάρων παιδιών διαφορετικής ηλικίας, ιδιοσυγκρασίας, διαφορετικού παρελθόντος, χαρακτήρα κοκ. Με αφορμή την φροντίδα και την γλώσσα που ανέφερα θεωρώ ότι είναι πολύ καλό που υπάρχουν άτομα στο μόνιμο και προσωρινό προσωπικό που μιλούν τη γλώσσα των παιδιών. Αυτό αν το δούμε πέρα από μια απλή παρατήρηση θα συνειδητοποιήσουμε ότι είναι σημαντικότερο απ' ό τι ακούγεται διότι αυτή η συνθήκη της γλώσσας προσφέρει στα παιδιά ασφάλεια και την γνώση ότι έχουν σε κάποιον να απευθυνθούν.

Σύμφωνα με την Κεδράκα (2008) η παρατήρηση είναι μια διαδικασία κατά την οποία ο ερευνητής αντλεί πληροφορίες για ένα ζήτημα, άτομο, θέμα, συμπεριφορά κοκ από στενή επαφή. Ο ερευνητής προσπαθεί μμέσα από την παρατήρηση της πραγματικότητας, στον φυσικό τόπο και χρόνο που διαδραματίζονται τα φαινόμενα που τον ενδιαφέρουν να εντοπίσει τα αληθινά στοιχεία που συνθέτουν την εικόνα του φαινομένου, του χώρου ή των ατόμων που παρατηρεί. Η παρατήρηση είναι το πρώτο στάδιο επαφής με το αντικείμενο που θέλουμε να αναλύσουμε. Στη συνέχεια ακολουθεί η επεξεργασία και η ερμηνεία. Αποτελεί επικουρική τεχνική συλλογής δεδομένων και πολύ συχνά αφετηρία περαιτέρω προβληματισμού. Όπως κατάλαβα κι εγώ, είναι χρήσιμο να κρατάμε συστηματικές σημειώσεις, να αντιμετωπίζουμε τα θέματα αμερόληπτα και αντικειμενικά.

Το εντελώς νέο για μένα περιβάλλον ήταν κάτι το αξιοπερίεργο. Σε ένα πρώτο επίπεδο η περιέργεια στάθηκε κινητήριος δύναμη ακόμα και στο να κρατάω σημειώσεις. Στην αρχή δεν ήξερα τι έπρεπε να σημειώνω και τι όχι. Ήξερα ότι έπρεπε να κρατάω διότι έπρεπε να γράψω την Έκθεση. Έτσι τα έγγραφα όλα. Έγγραφα και περιγραφικά πράγματα αλλά και συναισθήματα, σκέψεις, απόψεις κοκ. Πολύ χρήσιμο για να παρατηρήσω αλλά και για να συνειδητοποιήσω τι πραγματικά παρατηρώ ήταν κάποιες ώρες στη διάρκεια της ημέρας που είχα κενό πχ ώρες που τα παιδιά είναι ακόμα σχολείο, ώρες που οι υπεύθυνοι του ξενώνα ασχολούνται με διοικητικά θέματα, ώρες που τα παιδιά έχουν την ελεύθερη ώρα με το κινητό τους, ώρες που απλά άκουγα κι έβλεπα χωρίς να συμμετέχω.

Όσον αφορά στη σχέση μου με τα άλλα άτομα μπορώ να πω ότι το μόνιμο προσωπικό αλλά και οι εθελοντές και οι ασκούμενοι αλλά και τα παιδιά με υποδέχτηκαν θερμά, θετικά και ευγενικά. Και μεταξύ τους και με τα παιδιά έχουν άριστη σχέση.

3. Αξιολόγηση

Συνειδητοποίησα ότι στην θεωρία είναι πιο απλά, τακτοποιημένα και στοιχισμένα τα πράγματα. Νόμιζα ότι θα τα εφαρμόσω ακριβώς έτσι και στο πρακτικό κομμάτι του σχεδιασμού μου. Ωστόσο, πιστεύω ότι δεν θα γίνει απόλυτα έτσι. Όταν έχεις να κάνεις με ανθρώπους συνήθως τα πράγματα αλλάζουν. Ακόμα και στη πορεία του σχεδιασμού μου πιστεύω ότι θα τροποποιήσω αρκετές φορές το αρχικό μου πλάνο. Βοηθάει αρκετά να παρατηρείς προτού δράσεις κι αυτό όχι

μόνο στο στενό πλαίσιο της πρακτικής άσκησης αλλά και γενικότερα.

4. Σχεδιασμός για το μέλλον

Η πρακτική μου έχει να κάνει με παιδιά και δεν θα μπορούσα να σχεδιάσω ένα πλάνο διδασκαλίας ή διαμεσολάβησης χωρίς να έχω περάσει κάποιες ώρες παρατηρώντας και μαθαίνοντας τα παιδιά και τις ιδιαιτερότητές τους. Ό,τι άκουσα, ό,τι είδα, όποια συνομιλία έκανα με τα παιδιά και το προσωπικό, όποια αλληλεπίδραση είχα μαζί τους θα με βοηθήσουν στο επόμενο μέρος της πρακτικής που θα αναπτύξω, πλέον, πιο στενή και ουσιαστική επικοινωνία τόσο με τους ανθρώπους που δουλεύουν εκεί όσο και με τα παιδιά. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι έχουν επιτύχει μια αρμονική, στο πλαίσιο του εφικτού, συμβίωση προσφέροντας στα παιδιά ένα περιβάλλον που να θυμίζει σπίτι. Το πρόγραμμά μου θα έχει πιο πολύ χτίσιμο σχέσεων, εμπιστοσύνη, απόκτηση αυτοπεποίθησης, ψυχαγωγία παρά μάθηση με την τυπική σχολική και επιβεβλημένη έννοια.

Στις 80 ώρες που μου διατίθενται θα προσπαθήσω να συνδυάσω 1) στάδια διαμεσολάβησης πχ λιώσιμο πάγου, χτίσιμο εμπιστοσύνης και 2) διαφοροποιημένη διδασκαλία ελληνικής γλώσσας εστιάζοντας περισσότερο σε εκπαιδευτικά παιχνίδια και πολύ απλά εισαγωγικά μαθήματα ελληνικής γλώσσας (σύμφωνα και με τις εργασίες που βλέπω ότι τους αναθέτει και η καθηγήτρια του δημοτικού διαπολιτισμικού σχολείου).

Συμπέρασμα

Αν μου έλεγαν να περιγράψω τους ανθρώπους της δομής με δυο λόγια θα έλεγα αυστηροί θέτοντας όρια, όπου χρειάζεται, και φιλικοί, υποστηρικτικοί όλες τις υπόλοιπες ώρες. Για τον σκοπό που έχω πάει εκεί θα έλεγα ότι ολοκληρώνοντας τις 20 πρώτες ώρες στη δομή παρατηρώντας και κρατώντας σημειώσεις νομίζω ότι η νέα, πλέον, πρόκληση είναι να βρω τρόπο να συνδέσω αυτά που γράφω σε αυτή την έκθεση και τους στόχους που έχω περιγράψει με αυτά που θα κάνω στην πράξη μέσω του σχεδιασμού διαφοροποιημένης διδασκαλίας ή διαμεσολάβησης. Για τα παιδιά θα έλεγα φιλικά, ανοιχτά και πρόθυμα να σε μάθουν και να αλληλεπιδράσουν μαζί τους.

Είμαι σίγουρη ότι μέχρι το τέλος της συνεργασίας μου με τον ξενώνα θα έχω συνειδητοποιήσει ακόμα περισσότερα που μέχρι τώρα τα βίωνα σε θεωρητικό επίπεδο.

Βιβλιογραφία

Κεδράκα, Κ. (2008). Μεθοδολογία λήψης συνέντευξης. Στην ιστοσελίδα της Επιστημονικής Ένωσης Εκπαίδευσης Ενηλίκων: www.adulteduc.gr/

<https://students.unimelb.edu.au/academic-skills/resources/reading,-writing-and-referencing/reflective-writing/reflective-writing>

<https://rapidbi.com/swot-analysis-for-schools-and-education/>

Παράρτημα

SWOT Analysis Infographics

Strengths

- Παροχή βοήθειας από εθελοντές, ασκούμενους
- Αληθινό ενδιαφέρον για τα φιλοξενούμενα παιδιά
- Άτομα του προσωπικού που γνωρίζουν την μητρική γλώσσα των παιδιών
- Παιδιά δεκτικά στην φροντίδα
- Καλή συνεργασία με σχολεία, γειτονιά, χορηγούς
- Κανόνες
- Σπτικό περιβάλλον

Opportunities

- Παροχή ιδιωτικής εκπαίδευσης
- Κοινωνικοποίηση

Weaknesses

- Δεν καλλιεργείται η μητρική γλώσσα των παιδιών.
- Ελλιπές μόνιμο/σταθερό προσωπικό.
- Ελλιπής ύπαρξη μόνιμου προσωπικού ψυχαγωγίας και άθλησης
- Σύγχυση ρόλων
- Δεν υπάρχει ένα ολιγοήμερο τμήμα ένταξης για τα παιδιά που πρωτοέρχονται στον ξενώνα και κατευθείαν ξεκινούν σχολείο
- Απουσία ειδικού προσωπικού πχ για άτομα με ειδικές ανάγκες ή αυτισμό
- Απουσία ιδιωτικότητας

Threats

- Ελλιπής χρηματοδότηση
- Κίνδυνος πιθανής μελλοντικής οικονομικής αδυναμίας
- Εμπιστευτικότητα, Διακριτικότητα
- Κατάλληλος χειρισμός παιδιών με τραυματικές εμπειρίες ή διαφορετική ιδεολογία

ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ
